

Briuselis, 2016 11 16
COM(2016) 732 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ
TARYBAI IR TARYBAI**

Antroji ataskaita dėl pažangos, padarytos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą

I. ĮVADAS

Tai antroji mėnesinė pažangos, padarytos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą, ataskaita; joje apžvelgiami pokyčiai, susiję su dviem pagrindiniais ramsčiais: kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu bei jų paramos priemonėmis ir mūsų apsaugos ir atsparumo šioms grėsmėms didinimu. Pirmojoje pažangos ataskaitoje, kuri buvo priimta 2016 m. spalio 12 d.¹, apžvelgtas 2016 m. balandžio–spalio mėn. laikotarpis; šiame komunikate pateikiama ataskaita apie pažangą, padarytą nuo to meto ir apžvelgiami būsimi 2016 m. gruodžio mėn. veiksmai.

Praėjus metams po išpuolių Paryžiuje, per kuriuos panaudoti reaktyvuoti kariniai puolamieji ginklai turėjo katastrofiškų pasekmių, derybos dėl 2015 m. lapkričio 18 d. pateikto Komisijos pasiūlymo dėl Šaunamųjų ginklų direktyvos peržiūros atsidūrė aklavietėje, nes buvo mėginama pasiūlymus sušvelninti. Norėdami pagerbti Paryžiaus aukų atminimą ir pateisinti mūsų piliečių teisėtus lūkesčius, tam, kad koviniai ginklai neatsidurtų privačių asmenų rankose, šį darbą privalome užbaigti iki šio mėnesio pabaigos. Taip pat reikia skubiai baigti derybas dėl Direktyvos dėl kovos su terorizmu, kad visoje Sąjungoje terorizmas ir parama terorizmui būtų laikomi nusikaltimais, ir dėl Šengeno sienų kodekso dalinio pakeitimo, kad būtų galima kovoti su grįžtančiais teroristais kovotojais, pradedant vykdyti sistemingus visų išorės sienas kertančių asmenų patikrinimus.

Atsižvelgdama į prioritetą, nustatytą pirmininko J.–C. Junckerio 2016 m. pranešime apie Sąjungos padėtį, ir į 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatą dėl didesnio saugumo judžiamame pasaulyje², Komisija skatina imtis kitų svarbių priemonių, siekiant uždaryti erdvę teroristams, teikdama pasiūlymus stiprinti sienų apsaugą. Tarp šių priemonių yra pasiūlymas sukurti ES kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS), kuri padėtų atlikti trečiųjų šalių piliečių, kuriems nereikia vizos keliauti į Sąjungą, išankstinius patikrinimus, ir imtis būtinų veiksmų, kad po to, kai buvo suktos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, būtų sustiprinta išorės sienos kontrolė. Komisija taip pat toliau stiprina kovą su radikalizacija, remdama Informacijos apie radikalizaciją tinklą, kad jauni ir pažeidžiami asmenys netaptų teroristų verbuotojų ir propagandos aukomis. Kartu su gruodžio mėn. ataskaita bus pateikti galutiniai pasiūlymai pagal Veiksmų planą dėl teroristų finansavimo, kurio tikslas – neleisti teroristams pasinaudoti finansiniais ištekliais; tarp jų bus pasiūlymai dėl pinigų plovimo kriminalizavimo, didesnio lėšų įšaldymo ir konfiskavimo nutarimų tarpusavio pripažinimo bei dėl kovos su neteisėtu mokėjimu grynaisiais pinigais.

II. SĄJUNGOS KOVOS SU TERORIZMU IR ORGANIZUOTU NUSIKALSTAMUMU BEI JŲ PARAMOS PRIEMONĖMIS STIPRINIMAS

a) Kovos su terorizmu ir galimybių gauti finansavimą bei šaunamųjų ginklų apribojimo teisinis pagrindas

Minint 2015 m. lapkričio 13 d. išpuolių Paryžiuje metines, ES turi skubiai stiprinti teisinį pagrindą³ ir pajėgumą kovoti su terorizmu bei terorizmo paramos priemonėmis. Teisėkūros institucijos iki lapkričio mėn. pabaigos turi susitarti dėl pasiūlymo dėl **Kovos su terorizmu**

¹ 2016 m. spalio 12 d. Komunikatas COM(2016) 670 *final*. Pirmoji pažangos, padarytos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą, ataskaita.

² 2016 m. rugsėjo 14 d. Komunikatas COM(2016) 602 *final*. „Didesnis saugumas judžiamame pasaulyje. Geresnis keitimasis informacija kovojant su terorizmu ir patikimesnės išorės sienos.“

³ Visų pirma dėl Komisijos pasiūlymų dėl Kovos su terorizmu direktyvos, COM(2015) 625 *final*, ir dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės, COM(2015) 750 *final*.

direktyvos, kuria būtų nustatyta, kad visoje Sąjungoje terorizmas, teroristų kelionės ir pagalba bei parama teroristams būtų laikoma nusikalstama veika, ir būtų atsižvelgta į terorizmo aukų poreikius.

Įvykus dviem trišaliams dialogams, teisėkūros institucijos vis dar negalėjo susitarti dėl **Šaunamųjų ginklų direktyvos** peržiūros. Šias derybas būtina atnaujinti, kad gatvėse nebeliktų kovinių puolamųjų ginklų, tarp jų – ginklų, perdirbtus į pusiau automatinius. Komisijos pozicija aiški: turėtų būti draudžiama naudoti pusiau automatinius puolamuosius ginklus, pagamintus iš „AK 47 Kalašnikovo“ ir „AR 15“ tipo šautuvų, civilinėms reikmėms, kadangi jie turi karinę paskirtį. Trumpų ir ilgų šaunamųjų ginklų šovinių apkabų dydžiai turėtų neviršyti 10 šovinių, jiems turėtų būti reikalingas leidimas ir taikomi griežti patikrinimai, o bet kokios išimtys turėtų būti griežtai ribojamos ir kontroliuojamos. ES piliečiai tikisi greitos pažangos šioje srityje, kad būtų užtikrintas jų saugumas, todėl sprendimą dėl šio svarbaus teisės akto privalome priimti iki 2016 m. pabaigos. Komisija, siekdama suvaržyti neteisėtą prekybą ginklais, taip pat imsis naujų veiksmų, kurie, be kita ko, bus pristatyti gruodžio 15–16 d. įvyksiančioje ES ir Vakarų Balkanų teisingumo ir vidaus reikalų ministrų konferencijoje.

Taryba, siekdama užkirsti kelią teroristams gauti finansavimą, priėmė teisės aktus, reikalingus parengti ES savarankiškai sudarytus sąrašus dėl Al Qaida ir ISIL / Da'esh.

b) Radikalizacijos prevencija ir kova su ja

Radikalizacijos prevencija yra ES požiūrio į kovą su terorizmu pagrindinis elementas – tai būdas, naudojant „švelnias“ priemones pasiekti tvirtų rezultatų. Teroristų verbuotojai taikosi į jaunų ir pažeidžiamų asmenų grupes, išnaudodami atskirties, izoliuotumo ir nepasitenkinimo jausmus. Turime tuos pačius asmenis pasiekti per visuomeninius projektus ir pasiūlyti jiems alternatyvų ir geresnį kelią. Dėl to Komisija įsteigė ir remia Informacijos apie radikalizaciją tinklą (RAN), kuris suburia vietos atstovus ir suteikia galimybę dalytis geriausia patirtimi apie tai, kaip veiksmingai kovoti su radikalizacija. 2016 m. lapkričio 9 d. **Aukšto lygio Informacijos apie radikalizaciją tinklo (RAN) konferencijoje** įsteigta nauja platforma „RAN Young“, kuria siekiama padėti jauniems žmonėms aktyviai užsiimti teroristų verbuotojų pagrindinės tikslinės grupės radikalizavimo prevencija. Komisija taip pat pristatė prevencijos strategijų, metodų ir politikos saugyklą valstybėse narėse, kurios pagrindas – naujas kontaktinių punktų tinklas; jos paskirtis – užtikrinti veiksmingą keitimąsi geriausia patirtimi iš visos ES. Informacijos apie radikalizaciją tinklas taip pat paskelbė išsamų vadovą apie policijos pareigūnų mokymo programas Europoje; jame apžvelgiami įvairūs radikalizacijos veiksniai. Pradėtas rengti valstybėms narėms skirtas kontrolinis sąrašas veiksmų, kurių reikia imtis siekiant nustatyti grįžtančius užsienio teroristus kovotojus.

Užtikrinti radikalizacijos prevenciją – tai taip pat reiškia neleisti teroristams naudotis internetiniais propagandos kanalais, per kuriuos jie skleidžia savo žinią. Gruodžio 8 d. Komisija surengs antrąjį ES interneto forumą, kuriame dalyvaus Komisijos, valstybių narių, Europolo ir pagrindinių interneto įmonių atstovai. Šio susitikimo metu bus sukurta nauja bendra informacijos žymėjimo platforma, kuria bus siekiama paspartinti su terorizmu susijusio turinio šalinimą, taip pat bus pradėta Pilietinės visuomenės galimybių didinimo programa, siekiant plačiau skelbti terorizmui priešingas idėjas.

Komisija, siekdama kovoti su radikalizacija, kaip išdėstyta komunikate dėl **radikalizacijos, dėl kurios kyla smurtinio ekstremizmo pavojus, prevencijos**⁴, taip pat naudoja savo švietimo ir mokslinių tyrimų išteklius, tarp jų –

- **programa „Erasmus+“**. 2016 m. Komisija skyrė 200 mln. EUR visuomeniniams švietimo projektams, kuriais siekiama remti socialinius ir pilietinius įgūdžius, nediskriminavimą, socialinę įtrauktį, kritinį mąstymą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei tarpkultūrinį supratimą. Šiuo metu vykdoma daugiau kaip 300 **jaunimo projektų** judumo mokymosi tikslais srityje, kurių temos yra susijusios su Paryžiaus deklaracija⁵, o daugiau kaip 1 700 projektų apima platesnius klausimus, susijusius su tarpkultūriniu dialogu, socialine įtrauktimi ir solidarumu;
- mechanizmų, kurie lemia smurtinę radikalizaciją, **tyrimų finansavimas**, siekiant užkirsti kelią atskiriems kraštutiniams atvejams, juos greičiau nustatyti ir su jais kovoti, vadovaujantis programa „Horizontas 2020“;
- 100 mln. EUR siekiantį ES finansavimą, kuris skiriamas kovos su smurtiniu ekstremizmu trečiosiose šalyse veiksams skatinti.

c) Operatyvinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimas padedant ES agentūroms

ES agentūroms tenka pagrindinis vaidmuo įgyvendinant saugumo darbotvarkę. Komisija pasiūlė Europos kovos su terorizmu centrui skirti 20 papildomų darbuotojų ir taip įvykdė savo įsipareigojimą sustiprinti **Europolą**, kad didelio teroristinio išpuolio atveju būtų daugiau galimybių teikti pagalbą valstybėms narėms visą parą visomis savaitės dienomis. Iki šio pasiūlymo sustiprinti pajėgumus centre dirbo 35 darbuotojai, paskirti 2016 m. balandžio 13d. biudžeto valdymo institucijai priėmus pirmąjį 2016 m. ES taisomąjį biudžetą⁶.

Eurojustui taip pat tenka svarbus vaidmuo kovojant su terorizmu, be kita ko, atsižvelgiant į esamą padėtį Irake ir Sirijoje bei išaugusią grįžtančių užsienio teroristų kovotojų keliamą riziką. Eurojustas jau padeda valstybėms narėms atlikti sudėtingus tarpvalstybinius tyrimus, o Komisija skatina valstybės nares naudotis Eurojusto paslaugomis jungtinėse tyrimų grupėse (JIT), kad būtų sustiprintas teisminis atsakas reaguojant į užsienio teroristus kovotojus. Dėl to valstybės narės turi imtis reikiamų veiksmų, kad iki 2017 m. gegužės 22 d. į nacionalinę teisę perkeltų teisės aktą, susijusį su **Europos tyrimo orderiu**⁷, kuris palengvins ir paspartins įrodymų rinkimą ir perdavimą.

III. Sąjungos apsaugos ir atsparumo stiprinimas

a) Informacijos mainų gerinimas

Keitimasis veiksminga ir tiksline informacija yra svarbi priemonė kovojant su terorizmu. Komisija imasi aktyvių veiksmų, kad iki 2018 m. gegužės mėn. būtų įgyvendinta **ES keleivio duomenų įrašo (PNR) direktyva**. Pagal šią direktyvą reikalaujama, kad visos valstybės narės ne tik rinktų duomenis apie lėktuvų keleivius, bet ir tvarkytų tuos duomenis, kad būtų galima nustatyti tendencijas ir anomalijas. Po paskutinės pažangos ataskaitos Komisija kreipėsi į vienuolika valstybių narių, kurios dar tik pradės įgyvendinti PNR, ir pasiūlė tolesnę paramą šioje srityje. Iki 2016 m. lapkričio mėn. pabaigos Komisija pateiks pasiūlymą dėl geresnio reglamentavimo įgyvendinimo plano. Šis įgyvendinimo planas apims gaires valstybėms

⁴ COM(2016) 679 *final*.

⁵ 2015 m. kovo 17 d. Paryžiaus deklaracija dėl pilietiškumo ir bendrų laisvės, tolerancijos ir nediskriminavimo vertybių propagavimo pasitelkiant švietimą.

⁶ COM(2016) 679 *final*.

⁷ 2014 m. balandžio 3 d. Direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose.

narėms, kuriose bus nurodyti orientyrai, susiję su pagrindiniais elementais, reikalingais PNR sistemos sukūrimui, ir įvairių rūšių Komisijos paramą (teisinę, techninę ir finansinę), kad įgyvendinimas vyktų laiku ir veiksmingai.

Kovai su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir terorizmu reikia nustatyti veiksmingus skirtingų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo kanalus. Pasienio regionuose **Policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrai (PCCC)** suburia teisėsaugos institucijas iš skirtingų valstybių narių. 2016 m. spalio mėn. 50 PCCC iš visos Europos atstovų susitiko Europolo būstinėje, kad nuspręstų, kaip patobulinti pagrindines PCCC užduotis, informacijos mainus ir bendradarbiavimą su Europolu bei Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgomis.

b) Informacinių sistemų stiprinimas ir informacijos spragų šalinimas

2016 m. spalio mėn. Europos Taryba pareiškė remianti Komisijos pasiūlymą sukurti **Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS)**⁸, kuri padėtų atlikti išankstinius keliautojų, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, saugumo patikrinimus. Lapkričio 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento sukurti ETIAS – automatizuotą išankstinio patikrinimo sistemą, kuri bus naudojama siekiant nustatyti galimus imigracijos arba saugumo pavojus, keliautojams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, dar neatvykus prie ES išorės sienos. Nors šiandien informacija apie vizų turėtojus yra registruojama Vizų informacinėje sistemoje (VIS), informacija apie asmenis, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, gaunama tik patikrinus jų kelionės dokumentą jiems atvykus. Šiuo metu nėra galimybės gauti jokios išankstinės informacijos apie ES sausumos sienas kertančius asmenis, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, prieš jiems atvykstant prie ES išorės sienos. Ši sistema taip pat prisidės prie ES vizų režimo liberalizavimo politikos ir stiprins Šengeno sienų valdymo kokybę.

Geriau apsaugoti sienas padės tarpusavyje sujungtos informacinės sistemos. Jos yra pagrindinė priemonė, padėsianti nustatyti grįžtančius teroristus kovotojus ir kitus galimus teroristus. Po išpuolių Paryžiuje buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad naudojantis daug nepriklausomų informacinių sistemų neįmanoma atlikti išsamaus asmens patikrinimo visose duomenų bazėse. Komisija, vykdydama anksčiau šiais metais pradėtą procesą, aktyviai ieško būdų, kaip pagerinti sienų informacinių sistemų sąveikumą ir saugumą⁹. Komisija deda pastangas, kad būtų sukurta **bendra paieškos sąsaja** – pagrindinė priemonė, kuri suteiks akivaizdžią naudą valstybių narių teisėsaugos, pasienio ir imigracijos institucijoms – tapsianti bendru techniniu portalu sistemoms, kurias naudoja Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (EU-LISA). Ši bendra paieškos sąsaja nepakeistų nacionalinių sąsajų, tačiau jas papildytų ir būtų prieinama visoms valstybėms narėms, atsižvelgiant į galiojančias taisykles dėl sistemų prieigos ir naudojimo. Komisija kreipėsi į **aukšto lygio** informacinių sistemų ir sąveikumo **ekspertų grupę** (HLEG), kad ji iki metų pabaigos pateiktų tarpinę ataskaitą apie savo išvadas.

2016 m. spalio 14 d. Komisija pristatė vertinimo ataskaitą dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) įgyvendinimo, kurioje analizuojama, kaip vykdomi patikrinimai prie ES išorės sienos naudojant pirštų atspaudų ėmimą ir biometrinius duomenis, taip pat apžvelgiama, kaip sistemą naudoja teisėsaugos institucijos, vykdydamos teroristinių nusikaltimų ir kitos sunkios nusikalstamos veikos prevencijos, nustatymo ir tyrimo veiklą. VIS tebėra viena pažangiausių tokio pobūdžio sistemų; iki 2016 m. kovo mėn. joje buvo registruota beveik 23 mln. prašymų išduoti vizą ir 18,8 mln. pirštų atspaudų. Tačiau valstybės narės VIS naudoja tik vienos iš dviejų išduotų vizų patikrinimui prie išorės sienų, o VIS teisėsaugos tikslais vis dar

⁸ EUCO 31/16, 2016 m. spalio 21 d.

⁹ COM(2016) 205 *final*, 2016 m. balandžio 6 d.

naudojama nesistemiškai. Komisija aptars šias VIS naudojimo problemas su susijusiomis valstybėmis narėmis, remdamasi valstybių narių, kurios jau visapusiškai naudoja sistemą, geriausia patirtimi.

c) Saugumo prie išorės sienų didinimas

Svarbus žingsnis stiprinant ES išorės sienos saugumą yra spalio 6 d. veiklą pradėjusios **Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos**. Kiekviena valstybė narė dabar turi prisidėti prie greitojo reagavimo rezervo, kurį sudaro nuolatiniai sienos apsaugos pareigūnai ir kiti susiję agentūros darbuotojai. Prireikus skubiai reaguoti į susiklosčiusią padėtį prie išorės sienos arba surengti greitą intervenciją pasienyje, agentūra galės labai greitai panaudoti šį rezervą. Atsižvelgiant į spalio mėn. Europos Tarybos¹⁰ išvadas, personalas ir įranga iki metų pabaigos turi būti dislokuoti taip, kad būtų galima užtikrinti greitą reagavimą. Konkretus bendradarbiavimo su Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgomis už ES ribų pavyzdys yra susitarimas padidinti trečiųjų šalių, visų pirma Afrikos, valdžios institucijų analitinius, prevencinius ir veiklos pajėgumus kovojant su nusikaltėlių tinklais, kurie atsakingi už neteisėtą migrantų gabenimą, ir skatinti pasitikėjimą bei ryšius tarp pagrindinių šalių.

Spalio mėn. Europos Taryba¹¹ taip pat ragino skubiai priimti Komisijos siūlomą patikslintą **Šengeno sienų kodeksą**, siekiant sustiprinti saugumą taikant visų ES išorės sienas kertančių keliautojų sistemingą kontrolę. Atsižvelgiant į tai, kad šie patikslinimai daugiausiai susiję su kova su terorizmu, visų pirma siekiant padėti nustatyti grįžtančius užsienio kovotojus, teisėkūros institucijos turi dėl pakeitimų skubiai iki šių metų pabaigos susitarti.

Gruodžio mėn. Komisija pristatys pirmą pasiūlymų rinkinį, kaip pagerinti **Šengeno informacinės sistemos** (SIS) funkcionalumą, visų pirma teisėsaugos tikslais. Tam, kad sistema taptų veiksmingesnė, sienos apsaugos pareigūnai turi joje tikrinti visus išorės sieną kertančius asmenis. Laukiant susitarimo dėl Šengeno sienų kodekso dalinių pakeitimų, valstybės narės turi užtikrinti, kad kartu su atnaujintomis gairėmis, kurias pateikė Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, būtų visapusiškai taikomi **bendri rizikos rodikliai** dėl užsienio teroristų kovotojų.

Kelionės dokumentų ir tapatybės klastojimas kelia vis didesnę pavojų saugumui. Pavyzdžiui, užpuolikai Paryžiuje naudojo suklastotus tapatybės dokumentus. Gruodžio mėn. Komisija pristatys veiksmų planą, kuriuo sieks pagerinti kelionės dokumentų apsaugos priemones.

Išorės sienų saugumo didinimas yra susijęs ne tik su pavieniais keliautojais, bet ir su prekėmis, jei to reikalauja muitinės. Įgyvendinant **išankstinės krovinių informacijos sistemos (ICS 2.0)** reformą siekiama išplėsti ir modernizuoti sistemą taip, kad būtų galima rinkti, naudojant saugią ES saugyklą, daugiau ir kokybiškesnės informacijos apie prekių judėjimą iš prekiautojų ir pateikti šią informaciją visoms muitinėms. Tuo siekiama panaikinti esamus apribojimus (nėra išsamių duomenų kokybiniu ir kiekybiniu požiūriu; ribotas prieinamumas susijusioms valstybėms narėms; ribotos galimybės naudoti žvalgybinę informaciją). Taryba planuoja išvadas šiuo klausimu priimti 2016 m. gruodžio mėn.

d) ES saugumo didinimas vykstant dialogams už ES sienų

Atsižvelgiant į tai, kad terorizmas yra tarptautinis reiškinys, o teroristai sienų nepaiso, ES ir toliau aktyviai dalyvauja diskusijose su savo kaimynėmis ir kitais tarptautiniais partneriais, siekdama užmegzti veiksmingus saugumo ir kovos su terorizmu partnerystės ryšius.

Pastarųjų meto pavyzdžiai:

¹⁰ EUCO 31/16, 2016 m. spalio 21 d.

¹¹ EUCO 31/16, 2016 m. spalio 21 d.

- Geresnis ES delegacijų ir valstybių narių ambasadų veiklos koordinavimas. Bosnijoje ir Hercegovinoje, Čade bei Libane buvo paskirti dar trys **kovos su terorizmu / saugumo ekspertai**; dabar iš viso yra 14 ekspertų.
- Rugsėjo 13 d. Izraelyje vyko **ES ir Izraelio** dialogas kovos su terorizmu klausimais, kurio metu diskutuota apie geresnį bendradarbiavimą kovos su teroristų finansavimu, smurtiniu ekstremizmu, netradiciniu terorizmu srityse, taip pat PNR ir transporto saugumo srityse.
- Rugsėjo 6–7 d. Komisijos tarnyba, Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir ES kovos su terorizmu koordinatorius bendro vizito **Egipse** metu susitarė bendradarbiauti įvairiais su saugumu susijusiais klausimais.
- Rugsėjo 26–27 d. ES valdžios institucijos organizavo praktinį seminarą **Irake**, siekdamas pasidalyti geriausia patirtimi kovos su terorizmu klausimais.

e) Piliečių ir svarbiausių infrastruktūros objektų apsauga

Pagrindinė sritis, kurioje reikia stiprinti Sąjungos atsparumą, yra **transporto saugumas**. Komisija siekia sustiprinti ES reglamentavimo sistemą. Nors šis darbas jau atliktas aviacijos srityje, būtina išlaikyti apsaugos lygį ir numatyti būsimas grėsmes, pavyzdžiui, susijusias su atvykstamųjų skrydžių saugumu ir apsauga nuo nuošliaužų. 2016 m. lapkričio 7–8 d. Komisija surengė konferenciją dėl viešųjų erdvių saugumo, kurioje nacionaliniai ir tarptautiniai transporto, žvalgybos ir pramonės ekspertai tarėsi, kaip apsaugoti viešojo transporto erdves.

Komisija taip pat daug dėmesio skiria **rizikos vertinimui** transporto sektoriuje. Ji, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir EIVT, neseniai baigė šeštąjį **oro krovinių saugumo rizikos vertinimo** etapą ir trečiąjį **aviacijos iš konflikto zonų vertinimo** etapą.

Komisija, siekdama nustatyti riziką pagrįstą, proporcingą ir tvarų bendrą požiūrį, taip pat vykdo veiklą **jūrų ir sausumos transporto**, visų pirma kruizinių laivų ir keltų srityje, kur gali nukentėti didelis keleivių skaičius, bei geležinkelio paslaugų srityje. Komisija ką tik atliko poveikio vertinimo tyrimą dėl politinių galimybių užtikrinti Europos **greitųjų ir tarptautinių geležinkelio paslaugų** saugumą.

Galiausiai, Komisija toliau stiprino **bendradarbiavimą su strateginiais partneriais svarbiausių infrastruktūrų saugumo srityje**, bendradarbiaudama su JAV vidaus saugumo departamentu ir Kanados viešojo saugumo departamentu. Rugsėjo mėn. Komisija susitiko su šiais partneriais, kad išsamiau aptartų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos, kibernetinio saugumo ir atsparumo pagrindinius klausimus bei sustiprintų bendradarbiavimą pagrindinėse srityse, susijusiose su **sprogmenimis** (įskaitant nustatymą, mokymą ir informacijos mainus).

V. IŠVADA

Praėjus metams po šiurpių lapkričio 13 d. teroristinių išpuolių Paryžiuje, Komisija, ES agentūros ir valstybės narės ėmėsi daugybės su teisėkūra nesusijusių veiksmų, kuriais siekiama prisidėti prie laipsniškos tikros veiksmingos saugumo sąjungos plėtros. Tačiau tam, kad būtų pašalintos teroristų išnaudojamos spragos, būtina tolesnė pažanga. Teisėkūros institucijos turi dar šį mėnesį skubiai pasiekti susitarimą dėl pasiūlymų dėl Direktyvos dėl kovos su terorizmu, Šaunamųjų ginklų direktyvos peržiūros ir Šengeno sienų kodekso dalinių pakeitimų. Bet koks atidėliojimas naudingas teroristams, siekiantiems sunaikinti mūsų gyvenimo būdą.

Išorės sienos sistemų, įskaitant ETIAS, stiprinimas, Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų naudojimas ir Šengeno sienų kodekso siūlomi daliniai pakeitimai yra svarbus ES

atsakas į grįžtančių teroristų kovotojų keliamą grėsmę; dabar tai turi tapti teisėkūros institucijų prioritetu.

Nors visuomeninių organizacijų veikla siekiant užkirsti kelią radikalizacijai per Informacijos apie radikalizaciją tinklą yra ilgalaikės pastangos, jos labai svarbios ir reikalauja greito bei ryžtingo įsipareigojimo ir paramos ES lygmeniu.

Komisija ir toliau įgyvendins Europos saugumo darbotvarkę, siekdama tikros veiksmingos saugumo sąjungos, ir apie tolesnę pažangą praneš gruodžio mėnesį. Be toliau nurodytų pagrindinių orientyrų, gruodžio mėn. ataskaitoje bus pateikiama nauja informacija apie pažangą kibernetinių nusikaltimų ir kibernetinio saugumo srityje, bei darbą su IT įmonėmis, siekiant kovoti su internetu plintančia radikalizacija.

PAGRINDINIAI ARTIMIAUSIŲ MĖNESIŲ KLAUSIMAI IR ĮVYKIAI

SAJUNGOS KOVOS SU TERORIZMU IR ORGANIZUOTU NUSIKALSTAMUMU BEI JŲ PARAMOS PRIEMONĖMIS STIPRINIMAS

a) Kovos su terorizmu ir galimybių gauti finansavimą bei šaunamųjų ginklų apribojimo teisinis pagrindas

- Europos Parlamentas ir Taryba turi skubiai, ne vėliau kaip iki 2016 m. pabaigos, pasiekti susitarimą dėl Direktyvos dėl kovos su terorizmu ir susitarti dėl Šaunamųjų ginklų direktyvos peržiūros.
- Gruodžio mėn. Komisija pateiks pasiūlymų rinkinį, kurio paskirtis – sustiprinti kovą su teroristų finansavimu. Bus teikiami pasiūlymai dėl pinigų plovimo kriminalizavimo, lėšų įšaldymo ir konfiskavimo nutarimų tarpusavio pripažinimo didinimo bei kovos su neteisėtu mokėjimu grynaisiais pinigais.

b) Radikalizacijos prevencija ir kova su ja

- 2016 m. gruodžio 8 d. įvyks antrasis aukšto lygio ES interneto forumo susitikimas, kuriame bus tęsiama veikla siekiant užkirsti kelią internetu plintančiai radikalizacijai ir kovoti su teroristų propaganda internete. Jo metu bus sukurta nauja bendra informacijos žymėjimo platforma ir paskelbta didesnių galių suteikimo pilietinei visuomenei programa.

SAJUNGOS APSAUGOS IR ATSPARUMO STIPRINIMAS

a) Informacijos mainų gerinimas

- Iki 2016 m. lapkričio mėn. pabaigos Komisija pristatys geresnį reglamentavo įgyvendinimo planą dėl PNR.

b) Informacinių sistemų stiprinimas ir informacijos spragų šalinimas

- Komisija ragina teisėkūros institucijas skubiai pradėti svarstyti jos pasiūlymą sukurti ES kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS).
- Iki 2016 m. gruodžio mėn. pabaigos aukšto lygio informacinių sistemų ir sąveikumo ekspertų grupė pateiks tarpinę ataskaitą apie savo išvadas.

c) Saugumo prie išorės sienų didinimas

- Komisija skatina teisėkūros institucijas pasiekti susitarimą dėl Šengeno sienų kodekso dalinių pakeitimų, susijusių su sistemingais patikrinimais, kad juos būtų galima priimti iki šių metų pabaigos.
- Gruodžio mėn. Komisija pristatys komunikatą dėl veiksmų plano, kuriuo sieks pagerinti bendrą kelionės dokumentų saugumą.

d) Piliečių ir svarbiausių infrastruktūros objektų apsauga

- Komisija paspartins savo veiklą, siekdama nustatyti rizika pagrįstą, proporcingą ir tvarų bendrą požiūrį jūrų ir sausumos transporto saugumo srityje.